

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, péntek 1913. január 10.

7. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház 1 em.

Felőlős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 400.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Az Austro-Americana koncessziója.

A P. H. tegnapi számban e cím alatt cikket közöl a kivándorlási kérdések egyik alapos ismerőjéről, Simonyi Sándornak tollából. A cikket az alábbiakban szöveg szerint közöljük, mivel különösen nekünk fiumeieknek nagy kárunkra van az új koncesszió, mely Trieszt felé tereli a magyar kivándorlást. Már a Pool-ban egyesült német és hollandi hajóstársaságoknak adott engedély is merénylet volt Fiume érdekei ellen, mert ha már nem tudunk gátat vetni a kivándorlásnak, legalább az egyetlen magyar kikötővárosnak legyen belőle haszna és ne Brémának, Hamburgnak és Triesztnak. Kérdezzük meg a német császárt, eltűné-e a német tengerhajózás és a német kikötővárosok érdekeinek ilyenek *hatósági* kijátszását. Azért, mert a Cunard először a Pool-lal s most az Austro-Americanával kartellbe lépett, a magyar kormány még nem volna szabad a tengerhajózási kartell magánérdekeit fölébe helyezni a magyar állam és a magyar kikötőváros érdekeinek.

Az érdekes cikk egyébként így szól:

A kormány egyik félhivatalos könyomatosa rövid híreскét tett közzé, melyben arról volt szó, hogy az Austro-Americana hajóstársaság koncessziót kért a magyar kormánytól kivándorlók szállítására és hogy a kérés megvizsgálására sürgősen

„A Tengerpart“ tárcája.

A „legboldogabb“ nap.

— Holnap reádvirrad életed legboldogabb napja.

Esküvője előtt való este mondták ezt a vőlegénynek. Férfitársaság volt, akik lefekvés előtt visszamaradtak még poharaik mellett. És amikor ezt a kijelentést megtette valamelyikük, a vőlegény egy kis ideges mozdulatot tett foteljében, Bárcsai pedig a szinte ünnepies csendben jóízűen nevetett fel.

— A legboldogabb! Igen. Az esküvő napja, az bizonyára a legboldogabb nap az életben. Gyerekek, énnekem nyolc év előtt volt ez a legboldogabb napom, a feleségem a legjobb, legédesebb teremtese a világnak, a házasságunk igazán sikerült, én most már elmesélhettem nektek az életem legboldogabb napját.

A társaság nevetett.

— Halljuk, halljuk! — kiabálták és mindenki örült ennek a mesének, mert Bárcsai mindig vig meséket mondott nekik, ha kicsit tödített is, de kellemes előadó volt.

— Nyolc éve ennek. Május volt, gyönyörű napos reggel, igazi ünnepi hangulat fogott el, amikor felébredtem, pedig a hotel-szobám ablaka a vásártérre nézett, ahol nagy piac volt aznap. Hogy is ne! Az esküvőm napja!

egybehívott kivándorlási tanács a maga részéről a koncesszió megadását javasolta. Oly szomorú ez a hír, annyira jellemzi a közállapotainkat, hogy lehetetlenség felette egyszerűen napirendre térni.

A koncesszió azt jelenti, hogy a törvény védelme alatt és a kormány segítségével szervezheti az Austro-Americana Magyarországon a kivándorlók fogdosását, szállító-irodákat nyithat, ahol kedve tartja, ügynöki kart szervezhet nyitlan, eláraszthatja az országot kivándorlásra csábító körlevelekkel stb. stb.

Annak idején cikksorozatban ismertettük a kivándorlókkal üzött visszaéléseket, s ugyanakkor nem feledkeztünk meg az Austro-Americanáról sem. Ez az osztrák vállalat, jóllehet nem volt bent a Poolnak nevezett kivándorlói szövetségben, mégsem marad el a kivándorló-toborzás terén ezektől. *Khuen-Hederváry* miniszterelnök levelezhetetlen büne, hogy ő volt az, aki az Austro-Americanának, azon a lehetetlen címen, hogy belföldi hajóstársaság, megengedte a magyarországi kivándorlók szállítását. Egyetlen kikötése volt csupán s ez abból állott, hogy a vállalat nem dirigálhatja Budapestről magyarországi kivándorlási üzletét, hanem csak Bécsből. Ily módon azután szépen be is rendezkedett Magyarországon ahol a többi külföldi hajósvállalatokkal szemben még értékes kedvezményekben is része volt.

A Pool-nak nevezett öt észak-európai

Féltizenegyre volt kitérve az esküvő, én már tíz órára elkészültem. A borbély kiesinosított, a menyasszonyi csokor ott feküdt az asztalomon, a cilinderem friss vasalásától kezdve az előre megváltott Cook-jegyekig rendben volt minden. Azaz nem, valami hiányzott, ami nélkül nem indulhattam el a menyasszonyhoz. A frakkom még nem hozta vissza a szabó.

Valami igazítani való volt rajta, kora reggel elvitte már, fél óra múlva visszahozom, mondotta és tíz óra tíz percek meg mindig nem jöt a nyomorult.

En feltett cilinderrel, glaszékeztüsen, de alsóruhában sétáltam fel és alá a szobámban és vártam. Negyedtizen — az a gazember még mindig nem jön. Tíz óra huszoneöt perc, a disznó még mindig nem mutatkozik. Végre fél után lassu léptekkel megérkezik. Amikor lehordom, hogy ilyen soká megváratott, eszméletlenül eszte meg.

— Legalább volt még ideje megmondolnival a dolgot.

Nem volt veszteségetni való időm, kocsiba vágtam magam és a menyasszonyom házához hajtottam.

Ugy beszéltük meg, hogy már várni fog rám, az esküvő ruhájában és boldogan gondoltam át, hogy pár pillanat múlva ott álllok előtte, a hófehérbe öltözött angyal előtt, aki pirulva vár és én meghatottam, a perc fontossága érzésével eszokolom ajkon, nem, homlokon.

Berohanok, néhány undorító nénit, a két család rokonait félrelökve a szalónban

hajóstársaság, melyek irodákat állítottak fel Budapesten, a kivándorlási törvény értelmében az Amerikába szállított kivándorlók után fejünkint tíz koronát tartoznak fizetni az államnak. Az igaz, hogy a tíz korona nagy részét nem juttatják el az állampénztárba, de ezzel még sok egyéb hasonló intézkedéssel mégis csak meg voltak terhelve.

Az Austro-Americana törvényen kívül állott. E társaság nem tartotta kötelezőnek magára nézve a magyar törvényt és természetesen nem is fizette meg a kivándorlók után járó pénzt. Jó volna tudni, vajjon utólag visszaadja-e ez a hajósvállalat az ezrekre szaporodott tíz koronákat. Mindenesetre azonban szép garanciát nyújt a becsületességre az Austro-Americana, melynek most a kivándorlási tanács koncessziót akar adni.

A kivándorlási törvény kimondja, hogy utlevél nélkül nem vihet Amerikába magyar kivándorlót egyetlen hajóstársaság sem. A kivándorló iparnak azonban épen az utlevél nélküli kivándoroltatás a legjövődélmezőbb módja s ezt a módot épen az Austro-Americana üzi a legvakmerőbben. Olyan perfidül, hogy legutóbb Lukács László miniszterelnök az Austro-Americana üzelmére való tekintettel, volt kénytelen kiadni azt a bizonyos rendeletet, melyben megszigorította az utlevél-vizsgálatot s a katonakötelesek kiszóktetését pedig — mit tehetett egyebet — megtiltotta.

A kivándorlási üzlet ugyanis akkor jö-

me glátom a menyasszonyomat. Fehérben van már, a fátyol is rajta, az arcán látszik, hogy sirt, sokat sirhatott és anyja éppen lepduderezi a piros foltokat.

Hozzászólások. Ez a nagy pillanat. És meg akarom eszokolni.

— Nem megy innen! — kiáltanak rám mindenünnen. Leszedi szegénvről a pudert.

— Hát minek az arra a szép arca — jegyzem meg.

— Hogy is ne! A menyasszony legyen sápadt, az már úgy illik — tanítanak ki.

— De nem sápadt. Hiszen csupa életpir

— Igen, mert egész éjjel sirt.

— Hát minek sirt! — fakadok ki dühömben.

— Hallja, örüljön, hogy síró menyasszonnyal megy az esküvőre. Síró menyasszony: nevető asszony, nem ismeri a közmondást.

Sokat törődtem én akkor a közmondásokkal.

Most egy pillanatra magunkra maradtunk és én szerelmes szívvel akartam magamhoz ölelni az arámat, amikor ijedten kiáltott föl.

— Jézus Mária!

— Mi az?

— A virág — és a frakkom gombukára mutatott, amibe oda volt tűzve a kis mirtusz.

— Mi van ezzel.

— Szerencsétlen, ezt maga tűzte fel! Hiszen azt nekem kellett volna odatűzni. Ez babona.

vedelmez a legjobban, amikor a törvény tilt valamit. Ilyenkor a rafinált ügynöki karal dolgozó hajósvállalat nemesak a hajójegy árát szedi de áldozataitól, hanem még külön a csempész-díjat is behajtják a kíméletlen lelkiismeretlenséggel zsaroló kivándorlási ügynökök. A határrendőrség aktái között megtalálható annak a száz és száz ügynöknek a neve, akik az Austro-Americánának végezték el a kivándorlók felhajtását és eközben harokra kerültek. Még több természetesen azoknak a száma, akik nem kerültek rendőrkézre s ma is vigán üzik kisdud játékaikat.

Az ilyen vállalatnak valóban sürgősen koncessziót kell adni!

De miért olyan sürgős egyszerre ez az engedély? Miért kellett rendkívüli ülésre egybehívni a kivándorlási tanácsot, hogy soronkívül tárgyalja az Austro-Americana engedély-kérő kérvényét? Ennek érdekes oka van. A Pool-vállalatok megsokallották a triesti társaság mértéketei konkurrenciáját. Piszkos konkurrencia folyt itt a magyar állampolgárok bérére s nagy befolyásu protektorai révén az Austro-Americana megrendszabályozását követelték. A Poolnak szerződés van a kormánnyal, mely a közeljövőben le fog járni. A máris tulságosan kedvezményezett Americanától félték, mert attól tartottak, hogy közben vele jobb szerződést köt majd a kormány.

Először tehát amerikai méretű gyilkos harcot akartak indítani az Americana ellen, de hamarosan belátták, hogy ennek semmi értelme nincs, azonkívül pedig a triesti társaságnak is nem csekély erejű protektorai vannak. Fogták tehát az ellenséget és körülükre ölelték s csak azt kötötték ki, hogy a koncesszió formájában, ez is vállalja a rájuk vonatkozó szerződést. Ez megtörtént s most minden legjobb uton van, hogy az Austro-Americana is engedélyezett társasággá legyen, amikor majd nyíltan folytathatja még nagyobb arányokban eddigi tevékenységét, melyért rendes közviszonyok mellett nem koncesszió, hanem bírói eljárás s kitiltás járna ki neki.

A kivándorlási tanács nem tette meg kötelességét és nem utasította el az Austro-Americanát. A dolog annál megdöbbentőbb, mert a tanács elnöke gróf Mailáth József főrendiházi tag, aki tudunkkal irásban s szóval szokta hirdetni a morbus hungaricus, a kivándorlás veszedelmének megakadályo-

Most megint sopánkodni kezdtek ezen és én ijedten menekültem át a szomszéd szobába.

Itt megint az én ünnepi hangulatomhoz illő jelenet fogadott.

Leendő anyósom az érkezett ajándékokat rendezte és kegyetlen őszinteséggel bírálta:

— Csupa aufsatz, csupa chinaezüst. Majd fogok én másoknak igazi ezüstöt ajándékozni ezután!

Sürgönyhordó jött, egy esomó táviratot adott át. Egy nagyobb pénzdarabot nyomtam a markába, amit az apósam észrevett.

— Hallja vóm uram, csak ne olyan gavallérosan. Az ifjúkori pazarlásoknak most vége legyen. Ne felejtse, hogy Amerikában a menyasszony, ha azt látja, a vőlegény nem takarékos, vissza szokta küldeni a jegyvörűt.

Ijedten szököm innen is, gondoltam, ezekmind prózai lelkek csak bántják az ünnepi hangulatomat. Kinéztem a folyosóra, hogy ott pihenjek egy percre, oh é akkor érkezett meg Netti néni, egy a száz közül, az undorító nőrokonok közül, akik az ilven esküvőkön mind előbujnak é néhány tányér vagy kézimunka odaajándékozása árárt jogot formálnak ahhoz, hogy életük végéig beleszóljanak minden dolgába a házasoknak.

zását. Végre nyíltott volna erre alkalma a jeles politikusnak és sajnos, nem igyekezett befolyását érvényesíteni. A tanács másik kitűnőtagja, báró Láng Lajos, országgyűlési képviselő, a közgazdasági ismeretek egyetemi tanára. Ő statisztikai adatokkal szokta hallgatóinak föltárni a kivándorlás körjelenségeit.

Fölkértük báró Lángot, hogy nyilatkozzék, igyekezett-e megakadályozni szavazatával és tudós fejtegetéseivel a koncesszió megadását. A báró ur így felelt:

— Kérem, nekem annyi fontos dolgom van, hogy a kivándorlási tanács ülésére el sem mentem. Az ügygyel különben nem is foglalkoztam.

Helyes, miért menjen el az ülésre és miért foglalkozék az ügygyel? Nem azért tagja a kivándorlási tanácsnak!

Báró Lévay Lajos orsz. képviselővel beszélünk ezután. Bezzeg báró Lévay ur ott volt az ülésen s ha jól vagyunk informálva, erősen kardoskodott a koncesszió mellett. Báró Lévaynak köszönhetjük különben a Poolt, melynek ő mindig meleg szeretettel fogta pártját.

— Mi nézete báró urnak a kivándorlási tanács határozatáról? — kérdeztük.

— Kérem, a tanácskozás bizalmas jellegű volt s nem mindhatok felőle semmit. A határozat és indokolása már legközelebb a Ház elé kerül, addig tessék türelemmel lenni.

— Miért olyan sürgős ez az ügy, miért kerül már legközelebb a képviselőház elé?

— Nem tudom! — mondta báró Lévay, akitől szerettük volna megkérdezni, hogy hát akkor mit tudott meg a tanács ülésen.

Ezt a kérdést mellőzve, megjegyeztük:

— Mit jelent voltaképen az Austro-Americanának szóló koncesszió?

— Azt — ugymond a báró — hogy ez a társaság ezentul legalisan folytathat kivándorlási üzleteket Magyarországon.

Tehát Lévay is elismerte ezzel, hogy illegálisan idáig is dolgozott már hason szakmában az Austro-Americana.

Minden a kihordás vagy a szétkördés körül felmerülő panaszi telepek, vagy levelezőlapniján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

De mert szembe találkoztam vele, hát karonfogtam és bevezettem.

Általános sikoltozás tört ki, amikor meglátták.

— De Netti néni! Ametiszt színű ruhában jönni! Hiszen a legszerencsétlenebb színt.

E szidták, majd leszedtek róla a ruháját, de szerencsére ez nem történt meg és végre kiadták a jelszót:

— Készülődni! Indulunk.

Közben beborult és esni kezdett.

— Esik, esik, pedig a szegény kis menyasszony igazán nem volt torkos — sopánkodott valaki, de a lábára léntem, erre aztán elhallgatott.

En a menyasszonnyal akartam egy kocsin menni, de erre lett csak elszörnyködés.

— Hogy is ne! Odament ...on kell mentek. A menyasszony külön, a vőlegény külön.

— De én utálok az ostoba formásokat. Én erre a gyönyörű, szép utra együtt akarok menni a menyasszonnyal.

Majd megverték ezért, ostobának mondták, műveletlennek, tapintatlannak. És a menetrendező kioktatta a társaságot.

— Elsőnek száll ki a menyasszony a fivérével. Azán jó sokáig ne menjen utána senki, hogy jól megnézhessek a menyasso-

Fiumei események 1912-ben.

II.

Junius 3. Özv. Mikuliesch Ferencné meggyilkolása miatt a Kuria az első ítéletet megsemmisítette, újabb esküdtstzéki tárgyalás. A bíróság Mikuliesch Ferencet, akit első ízben 15 évi fegyházra ítéltek, most 10 esztendei fegyházzal sújtotta.

Junius 11. A közoktatásügyi miniszter jóváhagyta a kivitelei akadémia szervezeti szabályzatát.

Junius 17. A városi alkalmazottak illetményének rendezésére vonatkozó szabályrendeletet a belügyminiszter jóváhagyta.

Junius 18. Fröhlich Miksa bankhivatalnok öngyilkossági kísérlete. — Fazekas József fiumei diák Pápan agyonlötte magát.

Junius 19. Superina Emma fiumei lány Firenzében öngyilkos lett.

Junius 21. Nagy autokatasztrófa a Monte-Maggioren levő „Schutzhaus” közelében.

Junius 22. A rappresentanza botrányos ülése. A többség elveti Zanelláknak a parlamenti eseményeket eltiltő indítványát.

Junius 24. Skrobogna Modeszt kőműves szerelmi bánatában öngyilkos lett.

Julius 5. A rappresentanza elfogadta a Deák-fasor kövezetének felszereléséről és a második villamosvágány építéséről szóló indítványt.

Julius 12. Kerpan Paulina 20 éves leány öngyilkos lett, mert rossz hír terjesztettek róla.

Julius 15. Danilo monte-egri trónörökös Fiuméba érkezett. — A „Canacro” címen feltámadni akaró Giovine Fiume alapszabályait nem hagyta jóvá a belügyminiszter.

Julius 22. Prijavec Máttyás 17 éves fiú atyja temetésén a temetőben négyszer rálőtt Lajos nevű bátyjára, mert kizárták az örökségből.

Julius 24. Miotti Albert kereskedő letartóztatása váltóhamisítás miatt.

Augusztus 4. Bizjak Mária postaal-tiszt öngyilkossága.

Augusztus 16. Hazai honvédelmi miniszter nem tudott bejutni a Danubiusgyárba.

Augusztus 18. A Libertas és a Concordia football-mérkőzése verekedésé fajult.

Augusztus 23. Denk Arpád révkapitány halála.

Augusztus 27. Cerniar Ferenc magánzó rablógyilkosság áldozatául esett.

Szeptember 1. Az áruminta-kiállítás megnyitása.

Szeptember 2. Zaneila Rikárdot inzultálták a Celligoi-testvérek.

Szeptember 7. A fiumei rendőrség lopás miatt letartóztatta Deák Dezső budapesti műegyetemi hallgatót.

Szeptember 9. Windsbach Lipót bankárt

nyí ruhát és az uszálynak is elég hely maradhasson...

Már nem tudtam mit csináljak, haragudjak, vagy nevések, de ez nem is volt fontos, mert én velem senki sem számolt, én, a vőlegény nem voltam fontos, a nászmenetben volt egy árdatiszt, aki Bécsből jött, földig erő fehér lepedő borította, azt nézte mindenki, annak kurizált mindenki és vele akart menni valamennyi ember. Én a vőlegény, maflán, elfeledten, megtépve ott állottam az erőtlen, merengésemből az egyik orvos sógor bizalmaskodó szava rázott föl:

— Nesze néhány pasztilla, ez jó szolgálatot fog tenni ma. Én is ezt használok — és hunyorított a szemével.

Ilyen volt az életem legboldogabb napjának a reggele és ehhez jó arcot is lehet csinálni, ha az ember elkészül rá, csak nem szabad a prózát kikapcsolni a legünnepebb percekből sem, mert akkor könnyen keményre pottyán az ember.

Igen, az esküvőjén minden ember keményre pottyán. A fejére — jegyezte meg valaki, de ennek befogták a száját, a társaság felállott, mert a halálra ítélte előtt még sem illik kötélről beszélni...

Vajda Ernő.

Ujdonságok.

ABBÁZIA

kezd lassanként fogalom lenni. Nem az, a mi eddig volt, hanem valami egészen más. Eddig úgy volt, hogy Abbáziával kapcsolatban a tenger, a hús hullámok, az ózondus levegő, a kellemes nyaralás, stb. stb. jutott eszünkbe. Most pedig, ha egy társaságban Abbáziáról folyik a diskurzus, az ujjonnan érkező önkéntelenül is azt kérdezi:

— Micsoda hecc történt megint?

Tehát Abbazia, amely nemzetközi fürdőhely volna, immár ott tart, hogy heccek középpontjába került. A siralmas virágkorzó, a botrányos nyomdászszanatórium, a még botrányosabb munkásbetegség-kezelő-ügy, az Ujvári-féle kabaré, az októberi délszláv tüntetés, stb. stb. mind a kómikumok és heccok virágjait eredményezték. Megirtuk mindig, mondjuk most is, hogy Abbazia szemmel látható „Jezusásáért” főleg a vergnügungskomiteének esufolt esoda-valami felelős, mert ez vette a fejébe, hogy a magyarokat kiülőző Abbáziából. Ezt a tervet még nem koronázta a teljes siker, de ha így folytatják, akkor meg fogják érni, hogy a magyarok elkerülék Abbáziát.

Pedig folytatják. Ime, holnap ismét politikai gyűlés lesz Abbáziában. Mint tegnap megirtuk, itt akarnak a horvátok és az osztrák szlovének tiltakozni a horvátországi állapotok ellen. Nem beszélünk most arról, hogy az osztrákoknak annyi közülük van a horvátországi dolgokhoz, mint a makói hagymatermelőknek a francia elnökválasztáshoz és nem akarjuk a „söpörjön kiki a saját ajtaja előtt” példaszót kelőleg alkalmazni erre az osztrák pimaszkodásra — csak azt kérdezzük, hogy hol van most a híres-nevezetes „élvezeti”-bizottság? A nyomdászszanatóriumnál tele torokkal ordította Abbazia érdekeit; miért lapul a sarokba most?

Hát a mindent betöltő voloscai előljáróság hol késik az éji homályban? Miért nem ad életjelt magáról? Vagy azt hiszi, hogy a holnapi délszláv tüntetés hasznára lesz Abbáziának? Tegyük fel, hogy a gyűlés résztvevői megesznek 40 rostélyost szafittal, 55 kávét habbal és kiflivel és 40 adag tésztát. Hát azután? Ujra esend lesz a berkekben, mert ezek az urak ugyan nem jönnek Abbáziába. Hanem jönnek a magyarok, akik ellen holnap tüntetni akarnak az osztrák rivierán. És ha az előljáróság, meg az a gyönyörű komité olyan nagyon a szivükön viselik Abbazia érdekeit, akkor az volna a kötelességük, hogy így szóljanak a holnapi gyűlés megkezdése előtt:

— Tisztelt urak, nagyszájú és világbolondító politikusok, menjenek innen a sárga fenébe. Ez fürdőhely, ahova gyógyulni járnak az emberek; a bolondok háza másfelé található. Mi nem vagyunk hajlandók az Önök politikai szélhámoskodását és stréberkedését támogatni és ezzel elijeszteni azokat, akik pénzt hoznak ide és fentartják a fürdőt. Menjenek el innen szépen, különben kiszórjuk az egész bandát!

Valahogyan ilyenformán kellene szólani, ha egy csepp üzleti érzék volna bennük. Sajnos, mi tudjuk, hogy nincs. Sőt az ézszerüség is ilyesmit várna. Igen ám, de ki kíván ézszerüséget az osztrák sógortól, aki talán még a kritikus 40 esztendőt sem töltötte be. De legyünk türelmesek! Majd eljön az idő, mikor a csendőrök újra a csendes betegeket hurcolják ki Ab-

baziából. Persze csak a magyarokat. Mert egyedül mi vagyunk olyan bárgyuk, hogy fát is lehet a hátunkon vágni. (k. p.)

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület — mint jeleztük — holnap pénteken este hat órakor rendes heti ülést tartja, melyen a következő említésre méltóbb ügyek kerülnek tárgyalásra: Bejelentések, indítványok, interpellációk. Miniszteri leirat a városi tisztviselők fizetésrendezése tárgyában. Indítvány a santa caterinai faiskola zárófalanak megépítésére. Hitelkéres az árvaházon végzendő munkálatokra. Telekelaadás utcarendezés céljából. Indítvány több városi telek eladására. Indítvány a városi tisztviselők villanyáram-kezelvényére vonatkozólag. A volt Ponsal-telekre vonatkozó szerződés feltételeinek módosítása. A Deák-Fasor új burkolata. A városi iskolaszék új tanítói állások létesítését javasolja. A zárt ülés napirendjén számos kisebb ügy szerepel.

— **Sertésbehozatali engedély.** A földmivelésügyi miniszter Wickenburg István gróf kormányzó közbenjárása folytán az idén is megengedte a Volosca kerület vérszentes községeiből való sertésbehozatalt. Összesen 600 sertés hozható be Fiuméba esetről-esetrel való engedélyezés mellett. Az intézkedés Fiume és környékének szegénysorsu lakossága megélhetési viszonyainak elősegítését célozza.

— **A fiumei horvát iskola.** — A fiumei horvátok már évek óta szorgalmasan gyűjtenek az itt tervezett horvát iskola részére s a sok más gyűjtés dacára is már jelentékeny összeg gyűlt össze a célra. Az itteni horvát egyletek jövő esztendőre, jan. 16-án együttes tanácskozásra jönnek össze a Citaonica egylet helyiségében, ahol beszámolnak a gyűjtés eredményéről és a további teendőket felől fognak tanácskozni.

— **Adományok.** A Ganz-Danubius hajógyár 300 koronát, az Első horvát takarékpénztár pedig 40 koronát adományozott a rendőrigénység részére újévi ajándékkul. A rendőrigazgatóság az adományokért köszönetét fejezi ki.

— **A susáki vízvezeték árlejtésének eredménye.** Annakidején megirtuk, hogy a susáki vízvezeték megépítésére hármine ajánlat érkezett be. Ezek közül a Sonnenberg, Eisenbarth és Batusich cég ajánlatát fogadták el, amely 941,000 koronáért vállalja az építést.

— **Egy olasz hirlapíró üve.** Nemrég — mint annak idején meg is írtuk — elkobozták az „Il Giorno” című hetilap sorviki számát, melynek vezércikkében a katonai hatóságok a monarchia megsértését látták. Az elkobzással egyidejűleg házkutatás volt Fava Amedeonak, a lap szerkesztőjének lakásán, ahol nagymennyiségű iratot szedtek össze. Ez a házkutatás azért történt, mert valaki azt a feljelentést tette Fava ellen, hogy itt Olaszország javára kémkedik. A rendőrség le akarta tartóztatni Fava Amedeót, ki azonban megsejtette ezt, és Olaszországba menekült. Onnan felkérte a fiumei olasz konzult, hogy ügyében járjon el. Erre azonban már nem volt szükség, minthogy a Fava elleni vádak nem igazolódtak be s így az ügy befejezést nyert.

— **Táncestély a Kaszinóban.** A Fiumei Nemzeti Kaszinóban f. hó 11-én, szombaton este 9 órától 2 óráig táncestély lesz, melyen a Jellasi-gyalogezred zenekara játszik.

esalárd bukásért és hétrendbeli sikkasztásért két évi és 7 hónapi börtönrre ítélte a törvényszék.

Szeptember 10. A rendőrség letartóztatta Koblitz Lajos prágai egyént, aki megöltte és kirabolta az anyját.

Szeptember 13. A Fésia-Pancera-ügy tárgyalása a kir. táblán.

Szeptember 15. Uszóverseny Fiumében. — Slavorosoff első repülése Abbáziában.

Szeptember 26. Tolnay Antal kuriai bíró Fiumében meghalt.

Szeptember 29. Altmann Jenő, az icici-szanatórium igazgatója öngyilkosságot kísérelt meg.

Október 1. Susákon rablók lelőttek két rendőrt. — Vajna Mihály szociálista hirlapíró felolvasását verekedéssel akadályozták meg az irredentista ifjak.

Október 14. Miotti Albert magántisztviselőt váltóhamisításért 10 hónapi börtönrre ítélte a törvényszék.

Október 15. Herobez Artur munkás a Dante-téren négyszer rálőtt Kohacsék Károly magántisztviselőre.

Október 16. Logár János asztalossegéd revolverből többször rálőtt mostohaatyjára: Mance Gáspárra.

Október 17. Nikita király leányai és vejei Fiuméba érkeztek.

Október 18. Acker József kereskedősegéd vitriolos merénylete Castelli Lujza ellen.

Október 20. Délszláv tüntetés Abbáziában. — A szinpártoló-egyesület feloszlott.

November 7. Righer Artur voloscai 21 éves fiatalember az anyja előtt öngyilkos lett.

November 12. Harminc susáki ifju állam- és dinasztia-ellenes tüntetése.

November 13. A tüntető susáki ifjak közül tizenötöt letartóztattott a rendőrség. — Solymásky Oszkár, a fiumei tengerészeti akadémia volt igazgatója, Budapesten öngyilkos lett.

November 16. A Balaton torpedóüző vízrebocsátása Portorében. — Két gyermek játéka közben egy csecsemő holttestére bukkant. Kiderült, hogy Babich Mária castuai leány rejtette el újszülött gyermekét.

November 23. A Helgoland vízrebocsátása. — Friedmann Jolánt elgázolta a villamos.

November 25. Zelle Gyula négy éves gyermek szülőinek a via Belária 8 sz. alatti lakásán elégett.

November 27. Brestán Jarosláv, a Forgalmi Bank szolgálója 4000 korona elsikkasztása után, megszökik.

December 1. Cicely Corbett előadása a Nemzeti Kaszinóban.

December 3. Friedmann Jolán, a villamos áldozata meghalt.

December 4. Cicerán István lakatosinas halálra gázolta ugyanaz a 13-as számú villamos-kocsi, amelyik Friedmann Jolánt is elgázolta.

December 10. Dinamitmerényletet követtek el Marac Péter háza ellen.

December 12. Rocco Mário dr. újságíró kénkedés gyanúja miatt letartóztatták.

December 16. Jelencich Pál postaaltisztet sikkasztás miatt egy évi börtönrre ítélte a törvényszék.

December 17. A kormányzó a községi pótválasztásokat december 30-ára kitűzte. — Indan Márton munkás leesett a vasúti hídról és szörnyet halt. — Gurat Károly munkást az Union vegyészeti gyárban ösz-szenyomta a gép. — Pajek Stefánia 5 éves leánya elégett.

December 19. Bellen Henrik hirlapíró halála.

December 27. Schmidt Antal színész agyonlőtte magát.

December 28. Duimich János hajógépész öngyilkos lett.

December 30. Községi pótválasztások, mely a Lega Autonoma párt teljes győzelmével végződött.

December 31. A Csepel torpedóvadász vízrebocsátása Portorében.

Richter cipőí a legjobbak és legelegánsabbak.
RICHTER FERENC cipésmester Fiume Corso 37, Via Municipio 2 és Abbazia Reichstrasse 39.

— **A trieszti kamara elnöke.** Triesztből jelentik: A kereskedelmi kamarában tegnap folyt le a tisztújítás, mely alkalommal teralba Richetti Odön lovagot választották elnökké.

— **A kikötőből.** Jan. 9. Érkezett: Mária Valéria osztrák gőzös Calkuttából, 4000 bál jutával, 30 drb. teackfával; Filippo Artelli osztrák gőzös Triesztből, 140 bál gyapottal, 1626 drb. olommal; Gallipoli olasz gőzös Velencéből, 1200 zsák maggal és 1 darab géppel; Szent István magyar gőzös Triesztből, üresen; Jadran osztrák gőzös Makarskából, 75 hordó borral.

In dult: Goritia osztrák gőzös Szmirnába, 1080 tonna cukorral, 70 tonna fával, 50 tonna rizsszel, 10 tonna burgonyával, 10 tonna papírral és 50 láda üvegáruval; Palacky osztrák gőzös Szmirnába, 1300 tonna cukorral, 70 tonna rizsszel, 20 tonna papírral, 78 láda üvegáruval; Tisza magyar gőzös Marseillebe, 530 tonna fával, 60 tonna cukorral, 50 tonna paraffinnal, 30 tonna babbal, 20 tonna ásványvízzel; Anna olasz gőzös Palermóba, 890 tonna fával; Clumenetzky osztrák gőzös Buenos-Ayresbe 980 tonna cukorral.

— **A -Fiumei Nemzeti Kaszinó** ezton kéri fel tagjait, hogy amennyiben a f. hó 11-én, szombaton este tartandó táncestélyen megjelenni és a szünóra alatt az Európa-szálló éttermében társas-vaosorán résztvenni óhajtanak, ebbeli szándékukat a vaosorán résztvevő családtagok számának megjelölésével a Kaszinóban akár személyesen, akár telefon útján péntek estig bejelenteni szíveskedjenek. A vaosora személyenkint ital nélkül 4 korona.

— **A fiumei faüzlet fellendülése.** A kedvező konjunkturák hatása alatt a fiumei faüzlet igen élénk volt és nagyot fejlődött az elmúlt év folyamán. Az olasz-török háboru miatt annak idején tudvalevőleg hosszú ideig zárva volt a Dardanellák. Ez a zárlat nagy kárt okozott a Brailán és Galatzon át irányuló romániai és az Odesszán át a tengerre igyekező orosz fatereskedelemnek és a nemzetközi versenyben sokat lendített a fiumei faüzlet javára. A kínált tehetetlenségekre kényszerülése természetesen jelentős áremelkedésre vezetett és mindenúgy a fiumei kínálat felé fordult a figyelem. Észak-Afrikából is nagy szükségleteket fedeztek Fiuméből. Amint azt annak idején megírtuk, az olasz kormány Tripolisz részére eszközölt rendeléseket. Ezek alapján körülbelül tízezer vagon tüzelőfát szállítottak el Tripoliszba a fiumei kikötőből. Fiume összforgalmát fában harmincegyezer vagonra becsülik.

— **Bakteriológiai intézet Zágrábban.** A horvát országos kormány elhatározta, hogy 200.000 korona költséggel új bakteriológiai és kémia-analitikai intézetet építtet Zágrábban. Az új intézet létesítésével egyidejűen megszűnik a kormány közegészségügyi és igazságügyi osztályának fenti célra szolgáló laboratóriuma, mert a bakteriológiai és kémiai állomás szerves összefüggésben lesz a zágrábi Ferenc József-egyetemmel. A csonka zágrábi egyetemen, ahol eddig még nem állították fel az orvosi fakultást, ezzel az új tudományos intézettel egyengetik a horvát orvosképzés útját.

— **Bosnyák visszavándorlók.** Holnap vagy holnapután érkezik Trieszthe az osztrák Lloyd „Leopolis” gőzöse, amely 800 bosnyák visszavándorlót hoz Törökországból. Az Austro-Americana „Carmen” gőzöse tegnapelőtt délután 5 órakor futott be a trieszti kikötőbe. A tengerészeti egészségügyi bizottságnak, amely tegnap megvizsgálta a hajót, azt jelentette a kapitány, hogy a Szalonikiban behajózott 796 bosnyák visszavándorló közül hét felnőtt és öt gyermek az utazás alatt meghalt. A halál oka nem volt kideríthető, mert a hullákat a tengerbe sülyesztették. A kikötőben meghalt egy 85 éves bosnyák mohamedán, aki a háboru okozta izgalmak és a tengeri utazás fáradalmait következtében halt meg. A hajó utasait a „San Bartolomeo” vesztégzárba vitték és az orvosi vizsgálat megállapította három gyermeknek a fekete himlőt. Ezeket, valamint a hét skarlatgyanus gyermeket azonnal izolálták. A vesztégzárban most 498 felnőtt, 328 férfi, 170 nő és 29 gyerek van. A vesztégzárba való szállítás után pár órára meghalt egy tüdővésztes gyerek.

A visszavándorlók nagyon örülnek, hogy a bosnyák kormány megengedte nekik, hogy a háboru által elpusztított vidékről hazájukba visszatérhessenek.

— **Az elsülyedt gőzös.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy a Cunard társaság Tyria gőzöse miként mentett meg a Földközi-tengeren 98 utast, akik az elsülyedt St. Augustin francia hajóról menekültek meg. A katasztrófára vonatkozólag újabbat ezt jelentik: A Tyrián, mely nemrég hagyta el Fiumét, éppen az újévi ünneplések kedves és örömteljes hangulatát élvezték a hajó ebédlőjében, amikor az árbockosárban ülő és figyelő legény riasztó jelzése szolgáltatta a fedélzetre a nyugodtan haladó gőzös tisztjeit és a legénységet.

Ekkor már egészen jól láthatták, hogy hét mentőesónak küzd a hullamokkal és hogy a esónakban a hidegtől és a folyton átcsapó hullámoktól fagyoskodó, didergő, szinte félholtá vált utasok kinlódnak, már alig-alig evezve, teljesen elernyedve. Természetesen a Tyria legénysége azonnal munkához látott és a tiszték vezetése alatt a gyorsan vízreboesátott mentőesónakkal a küzködő hajótörötték közelébe eveztek és a gőzöst is lehetőleg közelbe irányították.

A találkozás a Földközi-tengeren, a 370—42 láb szélesség és 70—26 láb hosszúság alatt történt. Két mentőesónakot talált itt a Tyria-Cunard-gőzös és a két mentőesónakban kilencvennyolc menekültet, a kik már tizenhárom órája vergődtek a legkínosabb bizonytalanságban. Különösen az éjszakájuk volt borzalmas, gyakran látták egy-egy távolabb haladó gőzös jelzőlámpáit, minthogy a Földközi-tenger éleik forgalmában biztak, reméltek is abban, hogy találkoznak majd egy gőzössel, amely megmenti őket. De jelzéseik nem vették észre a tovább haladó gőzösek és reggelre már sűrű köd is ereszkedett alá, mely teljesen kilátástalanná, borzalmasan aggodalmassá tette a helyzetet. A sűrű ködben egyszerre egy gőzös ködkürtjének búzógó tülkölését hallották meg, a hangok mindinkább közelebb és közelebből hallatszottak. Már szinte egykét méternyírről hallatszott a gőzös ködkürtjének a bugása, hogy azután ismét távolodják a hang és vele a gőzös. Végre délben hirtelen feltűnt a Tyria gőzös távoli képe és az árbockosár őreinek figyelmeztetésére sietve haladt feléjük. Némileg magukhoz térve, elbeszéltek, hogy valamennyien a „Sant Augustin” nevű francia gőzösről valók voltak és hogy az előző estén tizenegy órakor hagyták el a gőzöst. Délután 3 órakor a Tyria megtalálta az elhagyott gőzöst is és az algiri Bona kikötőbe akarta vontatni. De minden igyekezet hiábavaló volt. Harmadikán éjjel után 37.0 25' szélesség és 8.0 1' perc hosszúság alatt a „Saint Augustin” elsülyedt.

— **Balesetek a Danubius-várban.** Sogar Miklós 22 éves Danubius-ovári munkás tegnap lezuhant egy állványról. Súlyos belső sérüléseivel beszállították a kórházba. Valamivel később ugyanilyen baleset érte Tóth János 20 éves munkást, aki azonban csak könnyebb természetű sérüléseket szenvedett.

— **Torpedó-tiszti kurzus Pólában.** — A haditengerészet vezetősége egy sorhajóhadnagy, tizenhat fregatthadnagy és egy haditengerészeti elektromérnök számára 6 hónapos torpedó-tiszti-tanfolyamot rendez Pólában. A kurzus növevényeit egyúttal a hadihajók villamvilágítási és fényszóró szolgáltatára is kiképezik.

— **Alkalm szüli a tolvajt.** Pintér Franciska háziasszonytól tegnapelőtt megjelent egy képügnök, aki faliképeket ajánlott megvételre. Miután az asszony nem fogadta el az ügnök ajánlatát, ez a társaságban lévő képhordó munkással együtt eltávozott. Néhány pillanat múlva Pintér Franciska észrevette, hogy a konyhaasztalról eltűnt 12 korona 80 fillért tartalmazó pénztárcája. Gyanúja rögtön a képhordóra Csapó Jánosra irányult. Rendőrért sietett, aki Csapót

bekísérte a rendőrségre. A pénztárcát megtalálták nála.

— **A kőműves balesete.** Vuchelich György 28 éves kőműves tegnap Buccariban egy épülő ház első emeletéről lezuhant és súlyos sérüléseket szenvedett a jobb lábán. A fiumei kórházba szállították.

— **Tolvajok a hajón.** Stepich János és Molovinich János hajókormányosok tegnap este az Adria-társaság Zichy gőzösen felszítottak néhány ládát s azokból kiloptak 12 kg. chevreaux bőrt, meg 11 asztalkendőt. A tolvajokat a hajó szolgálatban levő kormányosa észrevette s fellármázta a hajó legénységét, amely átadta őket a rendőrségnek.

— **Nyulakat loptak.** A rendőrségen tegnapelőtt Serdoz Ferenc bejelentette, hogy éjszaka idején ismeretlen tettesek felfeszítették pincéje ajtaját s nyolc nyulat vittek el a pincéből. A rendőrség tegnap elfogta a három tettest, akik Katalinich János 20 éves, valamint Gallich János és Kovacevics Péter 12 éves suhancok. Három nyulat már akkor elfogvasztottak, a többi ötöt Serdoz visszakapta.

— **Téli kabátok veszedelme.** Luzina Humbert 19 éves vegliai születésű fiatalember tegnap a La Grasta-féle készruha üzlet kirakata előtt kifüggesztett télikabátok közül egyet leemelt s azzal futásnak eredt. A Corson szolgálatot teljesítő rendőr észrevette a lopást s nyakoncsippte a kabátolvajt, akit bekísért a rendőrségre. Luzina itt előadta, hogy nem bírta ki a nagy hideget, pénze nem volt télikabáttra, tehát lopott lecsukták.

— **A Déli vasut bevételai.** A Déli vasut társaság bevételai tavaly augusztusban a végleges elszámolás szerint 669.313 korona többletet tüntetnek fel az előirányzott összeggel szemben és ezzel az évi bevétel 149.590.930 koronára növekszik, ami az 1911 évi jövedelemmel szemben 9.016.007 korona többletet jelent. 1911 decemberére az ideiglenes elszámolás 11.101.055 koronára tette a jövedelmet és most kitűnt, hogy a többlet 894.299 korona, tehát a helyesbített elszámolás szerint augusztus végeig a bevételi többlet 11.469.000 korona.

— **Akik ötven év előtt érettségiztek.** Zágrábból jelentik: Farsang második vasárnapján érdekes társaság találkozik a djakovári püspöki rezidenciában. Csupa öszbe borult öreg ur, köztük Cernkovich Miklós nyugdíjazott igazságügyi osztályfőnök és Krsnjavi Izidor nyug. egyetemi tanár és közoktatásügyi osztályfőnök lesz a püspök vendége, hogy együtt ünnepeljék az 1862. évben Zágrábban letett érettségi vizsgálat 50 fordulóját. Ötvenhárom osztálytárs közül még huszonnégyen élnek és valamennyien megígérték a püspöknek, hogy a nevezetes évfordulót vele együtt fogják tölteni.

— **A török nő.** Az olasz irodalom egyik legnemesebb szellemének Edmondo de Amicisnek, ki a sziv című világhírű ifjúsági regényéről nálunk is általánosan ismeretes, egy fényes tolla ímegirt tanulmánya jelent meg legújabbán Radó Antal kitűnő vállalatában, a Magy könyvtárban. A tanulmány most épen aktuális tárgyú: a török nőről szól, a családban és a társadalomban elfoglalt állásáról, jogi helyzetéről, életmódjáról, gondolkodásáról. Finom és nemes stílus, a tárgy részletes ismerete, a gondolkodásmód előkelősége teszi e tanulmányt a legérdekesebb olvasmányok egyikévé. A füzetet Vezsenyi Béla fordította gondos magyarsággal. A Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki; ára 30 fillér.

Kopott vagy kifakult angol bőr-butort bármely színre újra átfestek. Szintartósságért kezeskedem. **EISLER S.** kárpitos Via Aless. Volta 4. Telef. 959.

Drinápoly sorsa.

SZOFIA, jan. 9. A porta — tudvalevőleg — azért ragaszkodik Drinápolyhoz, mert ez a konstantinápolyi út kulcsa. A bolgár kormány most kötelezőleg kijelentette, hogy amint a város birtokába jut, azonnal leromboltatja a várost, általában elvesz minden katonai jelleget és csak kereskedelmi célokat fog szolgálni.

Tanácskozások Csataldzásánál.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 9. A Csataldza melletti török és bolgár részről lefolyt tegnapi tanácskozás alkalmával megállapították a drinápolyi vilajet új határait.

Szerb csapatok visszavonása.

LONDON, jan. 9. A Reuter-ügynökség értesülése szerint Szerbia hajlandó csapatait az adriai kikötőkből visszavonni, ha ezzel dokumentálhatja békés szándékát. Ezzel szemben reméli Szerbia, hogy egyéb áldozatot nem kívánnak tőle.

Szerb hadipilóták.

BELGRÁD, jan. 9. A közeli napokban Nisehben hadipilótáiskolát állítanak fel.

TŐZSDE.

	Jan. 7. zárlat	Mai árf. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	799.25	805.50
Osztrák hitelrészvény	617.50	618.50
4%-os koronajáradék	84.95	85.20
Osztr.-magy. államvasut	706.50	710.—
Jelzálogbank	429.—	433.—
Leszámitóbank	513.—	517.—
Hazai Bank	288.50	290.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	549.—	555.—
Rimamurányi	716.75	723.—
Salgótarjáni	745.—	753.—
Közuti Vasut	679.—	1040.—
Városi Villamos	363.—	685.—
Adria	518.—	372.—
Déli Vasut	102.—	520.—
Magyar Cukoripar	2780.—	—
Rizsgyár	3700.—	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	11.81	11.79
Buza októberre	11.94	11.93
Rozs 1913 áprilisra	10.25	10.24
Rozs októberre	9.72	9.66
Tengeri májusra	7.68	10.62
Tengeri júliusra	7.78	7.80
Zab áprilisra	10.79	10.77
Zab októberre	9.25	9.23
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	617.—	619.50
Magyar hitelrészvény	798.—	802.—
Osztrák magyar államvasut	706.50	709.—
Déli Vasut	102.—	102.50
Alpesi	1045.—	1052.—
Skoda	768.—	776.—
Osztr. koronajár.	86.20	—

Fiumei és triezsti értékek:

	Legutóbbi kör- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsonköt.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	290.—
Fiumei Népbank	104.—
Litorale Bank és Takaréksz.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1450.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1150.—
Orient tengerhajózási társ.	1450.—
Alt. Forgalmi r. t.	2250.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	286.—
Navigazione Libera Triest	624.—
Osztrák Lloyd	534.—
Stabilimento Tecnico	9750.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	498.—
I. Triezsti Rizsgyár	904.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	435.—
Spalatoí Portland Cement	406.—
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	900.—
Riunione Adriatica	4025.—

CIRKVENICA**Szálloda HORVÁTH Étterem**

Penzió

Magyar ház, magyar konyha, magyar borok. - Olcsó árak.

Apollo Színház

Igazgató: TROPFAUER ÁRMIN
Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperiaál szálló közötti utcában).

Egyetlen családi varieté Fiumében.

Csak rövid ideig a világhíru

MOTO-PHOSO

vendégszínház.

London, Páris, Bécs és Budapest legnagyobb szenzációja.

Ezenkívül a többi elsőrendű művészek fellépte.

Teljesen új

világvárosi műsor.

Kezdeté fél 9 órakor.

Előadás után **kabaré szabad bemenettel.****Korcsma eladó**

elköltözés miatt, teljes berendezéssel kerthelyiséggel és tekepályával több gyár közelében, levő forgalmas utcában. Cim a kiadóhivatalban.

Bejáró takarítónő kerestetik.

Cim Kereskedelmi Nyomda r. t. Riva Szápáry. „Adria“ palota.

Jól főző szakácsnőt keres a papirgyár. Jelentkezni lehet a gyár fiúmei portásánál.

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3

Hetenként háromszor

uj, fényes műsor!

Magyarul és olaszul beszélő, jó házból való

elárusító kisasszonyt

keres az ismert kis Parigi cukrászda Viale Deák 14.

Tengeri fürdő Lusinpiccio Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

CREMONAI MESTERHEGEDŰ

elsőrendű hangszer, kijátszott, régi műdarab, olcsó áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Dupla-malátasört

de Szent István védjegyűt, mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde“ ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csaprol kimérve minden előkelő étteremben.

Lovrana legelőkelőbb helyisége

Caffé-Restaurant

„Princesse“ a mólón.

A magyar vendégek legkedveltebb helye.

Magyar borok!

Ajánlok kitérő visontai és mátrahegyaljai **fehér rizling** és **vörös borokat**, szavatolt természetes tiszta minőségben, literjéért 80 fillérért, avagy házhoz szállítva, fogyasztási adóval együtt 1 koronáért,

PAUK ÖDÖN - FIUME, Riva Szápáry 16.

Le:kisebb vétel 30 liter. Mintát ingyen.

LEDERER PENZIO ABBAZIA

Habsburg villa és Park szálló.

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Hálószoba Butorberendezések

és egyes

butordarabok részletfizetésre is kaphatók

HERSKOVITS S. butorkereskedőnél

Via Giuseppe Parini 6. szám.

1912. 1/9

Ha egészségét félti
„ADRIA“
 savanyu vizet igyék,
 mely igen olcsó és kristálytisza. Bakteriamentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénssavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknak és emésztési nehézségeknek igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatású.
Mindenhol kapható!
 Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

ETTEREM
LUSSINGRANDE.
NARODNI DOM
 Villásreggeli, ebéd vacsora.
 Nagyon olcsó árak, frissen csapolt sör.

ABBAZIA
 Hotel, Penzió és Caffé-Restaurant
„TRAUBE“
 Arnyas kert. Kényelmes fedett helyiségek. A fürdőhely legolcsóbb étterme. Magyarok találkozó helye.

HOTEL LIBURNIA
 közvetlen a kikötőnél. - Elegánsan berendezett, tengerre nyíló szobák. Olcsó penzió. Egész éven át nyitva. Caffé-restaurant a házban saját kezelésben.

LINOLEUM
!!RITKA ALKALOM!!

Uj küldemény érkezett Linoleum-szőnyegekből, bordúrral és fémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	K	14.—	„
200x300	K	17.—	„

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-kint Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume
CORSO 6.

Népkerti-Vendéglő.

::: Tel. 14-95 ::: ::: Tel. 14-95 :::

Elfogad előjegyzéseket ebédre és vaesorára navi 36 K-tól feljebb. Magyar és olasz konyha, hideg eledelek, kávé, kül- és belföldi likörök és borok.

Nagy terem, szinpad s 2 zongora állnak rendelkezésre ünnepek, vagy szórakozások céljaira. Tekepálya és Golyójáték.

Ülések, családi vagy társasösszejövetel, bankettek céljaira nagy szalón az I emeleten. Előjegyzések telefonon is. Hajnali 4 óráig nyitva.

A népkerti főkapu bezárása után bejárat Via del Gelsin, (Szent András kápolnánál).

Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek,
 Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

Kilenc darab

külön álló

Kétszobás lakás

az összes mellék-helyiségekkel

azonnal kiadó.

Értekezni lehet a

Fiumei Építő Részy. Társ.

Via Valscurignei

építő telepén levő irodában.

3 Meglepő
 ujdonság

Facimbalom
 (Xilophon).

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani.

A Facimbalom 15 különböző nagyságban összeállított verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára 7000K, verőkkel és mesés ajándékkal csak 6 korona

Wagner a „Hangszer-Király“

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában. Budapest. Józsefkorút 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszeranyagok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. sfb.

Amerikai rendszerű, szájpaddal nélküli műfogakat

és fogsorokat kautschukból, aranyból és platinából, aranyhidakat és fogkoronákat készít, valamint 2-3 óra alatt mindennemű javítást eszközöl. Gyors és szolid kivitel.

TOPICS MILAN,
 fogtechnikus.

Fiume, Via del Porto 8., II.

Nattich Henrik
 Fiume, Corso 35.

Nagy raktár mindennemű órákban, ébresztő, ingaórák, precíziós kronométerórák és láncokban jutányos áron, jóállás mellett. — Saját javítóműhely.

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdővel szemben a katonai gyógyház mellett. Előkelő családi ház. Szobák ellátással s anélkül, nagy étterem, kert, magyar és francia konyha. Villanyvilágítás. Mérsékelt árak. Telefon 101. Tulajd. Lackner Fanny.

Magyar vendéglő
 FIUME

Riva Szápary 6. Telefon 11-49 szám. Elismert kitűnő magyar konyha. Tisztán kezelt fajborok. Állandóan frissen csapott kőbányai sör.

Minden magyar itt találkozik! Tengerre nyíló szobák olcsó áron.

„A TENGERPART“ telefon sz. 229.

Klemencsics Károly

Telefon 951. FIUME Corso 12. sz. Vasutdijszabási és szállítási iroda (Alapított 1892).

Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállításokat előnyös feltételek mellett. Fuvarlevéltelviszsgálat és díjkülömbözetek visszeresete.

X. évfolyam.

X. évfolyam.

TELEFON 229.

A TENGERPART

1913 január elsején

TIZEDIK ÉVFOLYAMÁBA LÉPETT.

A nevezetes évforduló alkalmával, mely a multon érzett jogos büszkeséggel és a jövőbe vetett megingathatatlan bizalommal tölt el bennünket, hatalmas lépést teszünk ismét előre lapunk fejlesztésében. A hétköznapi számok hat oldalas keretéből kinőttünk immár és

„A TENGERPART“ most már hétköznapon
nyolc oldalban | vasárnapokon pedig tiz-
tizenkét oldalnyi
terjedelemben jelenik meg.

Már eddig is többet nyújtottunk olvasóinknak, mint bármely eddig Fiumében megjelent magyar napilap. A mostani nagyobbítással azonban oly tartalmas lapot adunk olvasóink kezébe, mely a fiumei magyarságnál jóval nagyobb vidéki magyar centrumok napilapjaival teljesen egy színvonalon áll.

Kibővítjük lapunk távirati rovatát, riportcikkekkel élénkítjük a napi újdonságokkal foglalkozó hasábjainkat, szélesebb alpra fektetjük a környékbéli tudósítói szolgálatot s még e hóban a közgazdaság és tengerészet ügyeivel foglalkozó, igen nagy áldozatokkal járó új rovatot nyitunk.

Legjelentékenyebb újításunkat azonban technikai téren léptetjük életbe:

„A TENGERPART“ néhány nap mulva kimerítőbb tartalma dacára már
délután 2 és 3 óra között

fog megjelenni, anélkül hogy korábban zárnók le a szerkesztőség munkáját mint eddig. A nyomda-technikai munka e gyorsítását hatalmas új Linotype-szedőgépeink teszik lehetővé, a melyek csodálatos tökéletességükkel óránként „A Tengerpart“ egy teljes oldalát képesek kiszedni.

Mindeme a lap jövője érdekében hozott nagyarányú áldozatok dacára „A TENGERPART“ előfizetési ára marad a régi:

Egy évre	24.— kor.	Negyed évre	6.— kor.
Fél évre	12.— „	Egy óra	2.— „

A helybeli tisztviselőknek és altiszteknek adott féláru előfizetés kedvezményét is fentartjuk egyelőre.

**Előfizetéseket és hirdetéseket felvesz „A Tengerpart“ kiadó-hivatala, Gradinata del Sasso Bianco 3.
(Wurzer ház) I. emelet.**

POSTAFIÓK 105.

X. évfolyam.

X. évfolyam.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat.

Nyomatott a „Polinnia“ nyomdában Fiume